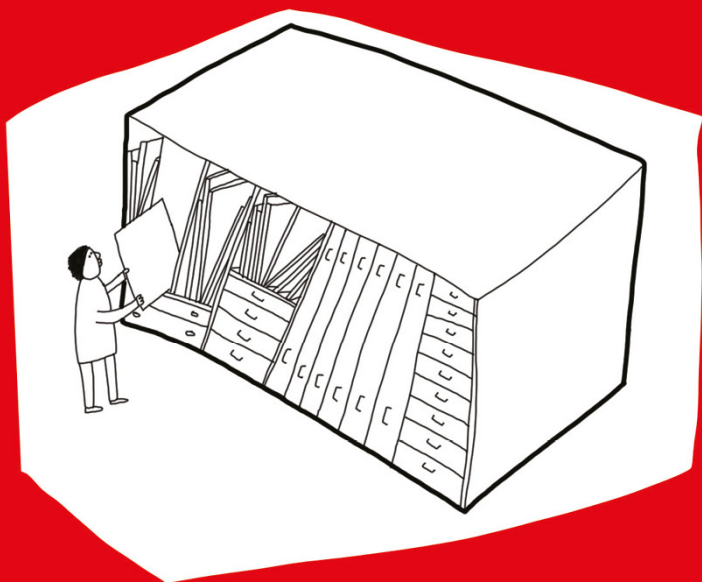

ŽÍT S OBRAZY. ARTOTÉKA JAKO MOŽNÝ ZPŮSOB PREZENTACE SOUČASNÉHO UMĚNÍ A EDUKACE

PÁTEK 5. 4. 2019 10–16 H
MÍSTODRŽITELSKÝ PALÁC
MORAVSKÉ NÁMĚSTÍ 1A, BRNO

PROGRAM SYMPOZIA

10:00 – 11:20

UVÍTÁNÍ JANA PRESSE, ŘEDITELE
MORAVSKÉ GALERIE V BRNĚ
ÚVOD TÁNI ŠEDOVÉ, INICIÁTORKY
SYMPOZIA

ASTRID BARDENHEUER:
ARTOTÉKY V NĚMECKU – VČERA,
DNES A ZÍTRA

CHIARA SCHLEIMER
A CLAUDIA UNTERLUGGAUER:
HLUBOCE SE PONOŘIT DO DÍLA

11:20 – 11:40

PŘESTÁVKA

11:40 – 13:00

ANNELIESE GEYER:
SBÍRKA UMĚNÍ SPOLKOVÉ ZEMĚ
HORNÍ RAKOUSKO – ATELIÉRY PRO
HOSTUJÍCÍ UMĚLCE A FILMOVÉ PORTRÉTY
„MÍSTO SETKÁNÍ UMĚNÍ“

MICHAELA NAGL:
ARTOTÉKA – ŽIVOT S UMĚNÍM

Symposium otevře diskuzi o naplňování poslání artoték – veřejných půjčoven umění – a o jejich významu pro muzejní a knihovní instituce. Pozornost bude věnována i problematice budování uměleckých sbírek artoték, stejně jako provozním otázkám těchto institucí.

Příspěvky budou simultánně překládány do češtiny a němčiny.

BERTHOLD ECKER:
PODPORA UMĚNÍ MĚSTA VÍDNĚ
OD ROKU 1945

13:00 – 14:00

PŘESTÁVKA NA OBĚD

BĚHEM PAUZY MOHOU ZÁJEMCI
NAVŠTÍVIT ARTOTÉKU MORAVSKÉ GALERIE
V PRAŽÁKOVĚ PALÁCI, HUSOVA 18,
3. PATRO, KNIHOVNA

14:00 – 15:30

ANNE GLASSNER:
A S TOUTO VAZBOU ROSTE POROZUMĚNÍ

JUDITA MATĚJOVÁ:
KNIHOVNA – ARTOTÉKA,
ARTOTÉKA – KNIHOVNA

PANELOVÁ DISKUZE VŠECH
PŘEDNÁŠEJÍCÍCH

UKONČENÍ DO 16 H

PO SYMPOZIU MOHOU ZÁJEMCI
NAVŠTÍVIT ARTOTÉKU MORAVSKÉ GALERIE
V PRAŽÁKOVĚ PALÁCI, HUSOVA 18,
3. PATRO, KNIHOVNA

Účast na sympoziu je zdarma, nicméně registrace je z kapacitních důvodů povinná. Použijte, prosím, registrační formulář.

Symposium pořádá Moravská galerie v Brně a k ní přidružené Centrum nových strategií muzejní prezentace ve spolupráci s Artothek Niederösterreich v Křemži v rámci projektu Artoteky realizovaného z programu FMP Rakousko – Česká republika za finanční podpory Evropského fondu pro regionální rozvoj a ze státního rozpočtu České republiky.

ASTRID BARDENHEUER

ARTOTÉKY V NĚMECKU – VČERA, DNES A ZÍTRA

Ačkoliv se myšlenka zapůjčování uměleckých děl může zdát zcela nová, není tomu tak. Již na začátku 20. století realizovali umělci v Německu prostřednictvím „půjčování umění“ specifický obchodní model, který podporoval umělce a současně přibližoval publiku současné umění. Koncem 60. let 20. století došlo k novému rozmachu tohoto konceptu. Byly zakládány artotéky a grafotéky, které přetrvaly do současnosti, a vyvinuly se v důležité instituce zprostředkování umění. Pomocí různých koncepcí hledají tato zařízení způsoby, jak posílit zapůjčování umění a tím ukořistit jejich pozici ve společnosti 21. století. Výstavní program, digitalizace, kulturní vzdělávání a sítě mohou přispět k dalšímu atraktivnímu formování artoték.

www.museenkoeln.de/artothek

Astrid Bardenheuer studovala dějiny umění na Rýnsko-Vestfálské technické vysoké škole (RWTH) Aachen a výtvarné umění na Vyšší odborné škole v Kolíně. Přečodem na magistrát Kolína nad Rýnem se kvalifikovala ve státní správě. Mezi lety 2008 a 2014 pracovala v Muzeu Ludvíg, kde byla zodpovědná za přípravu katalogů a koordinaci výstav. V květnu 2014 převzala vedení Artotéky – Prostor pro mladé umění a od roku 2017 je předsedkyní Spolku německých artoték (Artothekenverband Deutschland e.V.).

CHIARA SCHLEIMER

A CLAUDIA UNTERLUGAUER

HLUBOCE SE PONOŘIT DO DÍLA

Přáním Artotéky Dolního Rakouska je, aby nebylo umění konzumováno pomíjivě, nýbrž aby se stalo součástí všedního dne, čímž bude zajištěno dostatek času se jím zabývat. Ať už díla zdobí stěny nebo podněcují k diskuzím a jejich interpretaci v domácím nebo ve firemním prostředí: Umění přináší pohyb do vašich prostor!

Nahlédnutím za kulisy zapůjčování obrazů skrze sociální sítě je umění zájemcům přibližováno hravým způsobem, díky tomu se daří vzbudit zájem o současné umění vedle již zavedených zákazníků i u mladého publika, kterému je umění vzdálenější. Kromě zmíněné online komunikace dbá Artotéka na osobní kontakt se zákazníky a z toho důvodu pořádá každoročně akce jako je např. bezplatné půjčování obrazů ke Dni žen. O tyto akce je mezi návštěvníky velký zájem.

Navic k nabízeným službám zapůjčování současného umění představuje Artotéka dvakrát ročně práce dolnorakouských umělců, kteří jsou zastoupeni ve sbírce Artotéky. Tyto výstavy zprostředkovávají kontakt na umělce a seznamují zájemce se způsobem jejich práce.

V rámci edukačních aktivit jsou ke každé výstavě připravovány speciální doprovodné projekty pro návštěvníky různých věkových a sociálních skupin, které opakovaně

přinášejí skvělé výsledky jak v oblasti interpretace, tak i participace. Přitom partnery jsou při těchto projektech domovy důchodců nebo spolkový výchovný institut pro nevidomé ve Vídni či dětská psychiatrie v Tullnu.

www.artothek.at

Claudia Unterluggauer žije a pracuje ve Vídni a v Dolním Rakousku. Studovala malbu a grafiku na Akademii výtvarného umění ve Vídni. Pracuje na pomezí malby jako řemeslné techniky a jejího rozšíření pomocí digitálních možností. Od roku 2012 je spolupracovnicí Artotéky Dolního Rakouska se zaměřením na zprostředkování umění.

Chiara Schleimer žije a pracuje ve Vídni a v Dolním Rakousku. Studovala dějiny umění na Univerzitě ve Vídni a management a komunikaci na FH Vídeň WKW. Od roku 2016 je spolupracovnicí Artotéky Dolního Rakouska se zaměřením na oblasti marketingu a strategie.

ANNELIESE GEYER

SBÍRKA UMĚNÍ SPOLKOVÉ ZEMĚ HORNÍ RAKOUSKO – ATELIÉRY PRO HOSTUJÍCÍ UMĚLCE A FILMOVÉ PORTRÉTY „MÍSTO SETKÁNÍ UMĚNÍ“

SBÍRKA UMĚNÍ představuje jako součást ředitelství odboru kultury určité rozhraní mezi podporou a zprostředkováním umění. Je centrální platformou pro hororakouské současné umění.

V roce 2001 spustilo zemské studio televizního kanálu ORF Horní Rakousko s podporou hororakouského ředitelství odboru kultury sérii akcí s názvem „Místo setkání umění“, které se čtyřikrát ročně věnovaly domácí umělecké scéně formou výstav, panelových diskuzí a televizních medailonů. Otevření SBÍRKY UMĚNÍ spolkové země Horního Rakouska v roce 2009 bylo podnětem k vydání edic s touto mediální dokumentací, jde o přibližně 40 filmových portrétů na DVD.

Z pověření ředitelství odboru kultury organizuje SBÍRKA UMĚNÍ také rezidenční pobyty pro umělce v ateliérech spolkové země Horního Rakouska a stará se o jejich chod (Egon-Schiele-Art-Centrum v Krumlově – Domus Artium Paliano u Říma – Centre en art actuel Sporobole v Québec – Villa Stonborough-Wittgenstein v Gmunden – Salzamt v Linci – Zámek Weinberg v Horním Rakousku). Doposud této nabídky využilo na 600 umělců.

www.diekunstsammlung.at

Anneliese Geyer studovala germanistiku a dějiny umění na univerzitě ve Vídni. Od roku 2001 pracuje na ředitelství odboru kultury Horního Rakouska jako referentka pro podporu výtvarného umění, fotografie, filmu a umění ve veřejném prostoru a od roku 2014 je vedoucí SBÍRKY UMĚNÍ této spolkové země.

MICHAELA NAGL

ARTOTÉKA – ŽIVOT S UMĚNÍM

Artotéka ve Vídni byla založena v roce 1979 z iniciativy tehdejšího městského radního pro kulturu Helmuta Zilka. Podle vzoru Artoték v Německu (Kolín nad Rýnem, Berlín) měl být obyvatelům Vídně umožněn bezproblémový přístup k současnému umění. Každodenní soužití s originály obohacuje život a podporuje porozumění umění.

Ze sbírky uměleckých děl oddělení pro kulturu města Vídně, která existuje a je prostřednictvím nákupů rozšiřována od roku 1951, byl vybrán soubor prací na papíře. Díla (v současnosti asi 1800 prací) jsou zainteresovanému publiku k dispozici v paspartách a zařamovaná. Každý má možnost si vypůjčit až čtyři díla na dobu jednoho až maximálně dvanácti měsíců. V poplaktu 2,50 Euro za obraz a měsíc je zahrnuto i pojištění.

www.musa.at/artothek

Michaela Nagl je historička umění. Od roku 1993 pracuje v artotéce a od roku 1987 v připojené galerii pro mladé umělce, dnešní Startgalerie. Je autorkou četných publikací a výstav o rakouském umění 20. století.

BERTHOLD ECKER

PODPORA UMĚNÍ MĚSTA VÍDNĚ OD ROKU 1945

Po druhé světové válce začalo město systematicky podporovat výtvarné umění prostřednictvím uměleckých akvizic a zakázek. V souvislosti s bytovou výstavbou města vznikaly ve veřejném prostoru stovky uměleckých děl a každoročně byly vynakládány značné částky na získávání prací vídeňských umělců. Z toho se postupně vyvinula významná sbírka (= muzeum MUSA), která se dnes rozrostla v největší sbírku současného umění v Rakousku (5000 umělců, 50 000 děl). Od roku 2007 byl v prominentní lokalitě přímo vedle radnice k dispozici moderní výstavní prostor, který je od roku 2019 dočasně využíván jako alternativní místo pro kulturně historické výstavy Muzea města Vídně. Po ukončení stavebních prací na náměstí Karlsplatz bude muzeum MUSA opět k dispozici pro současné umění.

www.wien.gv.at/kultur/kulturgut/musa

Berthold Ecker je historik umění. Pracuje od roku 1991 v referátu výtvarného umění města Vídně. V letech 2003–2017 byl referentem pro umění města Vídně. V roce 2007 zakládajícím ředitelem muzea MUSA Museum Startgalerie Artothek, městskou institucí pro současné umění. Od roku 2018 je kurátor pro současné umění v muzeu města Vídně (Wien Museum).

ANNE GLASSNER

A S TOUTO VAZBOU ROSTE POROZUMĚNÍ

Artotéky nabízejí možnost prožívat umění jako součást zažívaně, soukromé každodennosti. Přednáška se zabývá otázkou, do jaké míry si uživatelé artoték prostřednictvím vypůjčování uměleckých děl osvojují diferencovanější přístup k výtvarnému umění, rozvíjejí si hlubší porozumění pro současné umění, a jak artotéky splňují jejich požadavky. V rámci příspěvku budou prezentovány výsledky a vyhodnocení realizovaných rozhovorů a také bude podrobněji objasněn aspekt života s uměním. Představeny budou vlastní umělecké výstupy autorky – site-specific i participativní projekty, které se pohybují na pomezí mezi veřejným a privátním prostorem.

www.anneglassner.at

Anne Glassner je výtvarná umělkyně, která žije a pracuje ve Vídni. Studovala výtvarnou výchovu na Akademii výtvarného umění ve Vídni a malbu na Univerzitě pro užité umění ve Vídni. Již delší dobu je centrálním bodem její umělecké tvorby téma spánku, které reflektuje v takzvaných spánkových performancích. Velkou roli dále hraje samotný umělecký proces a umělkyně se zabývá hranicemi mezi privátním a veřejným, realitou a klamem nebo subjektem a objektem. Uspořádala četné výstavy, performance, site-specific instalace a spolupráce v Rakousku i zahraničí.

JUDITA MATĚJOVÁ

KNIHOVNA – ARTOTÉKA, ARTOTÉKA – KNIHOVNA

Počátky knihovny Moravské galerie v Brně, která představuje druhou největší knihovnu se zaměřením na uměleckou literaturu v České republice, sahají až do roku 1873. Její rozsáhlý fond zahrnuje více než 140 000 svazků knih, časopisů a katalogů výstav zejména z oblasti umělecko-historické literatury a designu. Díky probíhající retrokatalogizaci je většina literatury dostupná online ve webovém katalogu. V oblasti akvizice literatury reaguje knihovna na aktuální požadavky odborné i laické veřejnosti a rozšiřuje nabídku svých služeb – organizuje výstavy, doprovodné a vzdělávací programy a od r. 2017 nabízí možnost vypůjčování děl z artotéky, jejíž webový katalog je funkčně propojen s katalogem knihovním.

www.artoteka.moravska-galerie.cz

Judita Matějová pracuje jako vedoucí knihovny Moravské galerie a je kurátorkou sbírky rukopisů a starých tisků. Kromě činnosti spojených s vedením odborné knihovny se věnuje problematice historických knižních fondů v muzejních a galerijních knihovnách.